

INOVACE STUDIJNÍCH PROGRAMŮ PEF Z HLEDISKA MOŽNÉHO UPLATNĚNÍ STUDENTŮ

Z. Havlíček

proděkan pro studijní a pedagogickou činnost,

PEF, Vysoká škola zemědělská, 165 21 Praha 6 - Suchdol

Anotace

Nové studijní programy PEF přinášejí větší možnosti v individuální specializaci studentů.

Bakalářské studium Podnikání a administrativa rozšiřuje možnosti uplatnění absolventů v praxi.

Summary

New curricula of the College of Economics and Management create a broader space for students specialisation. Bachelor of Business Administration degree opens new employment opportunities for graduates.

Klíčová slova

Studijní programy, specializace ve studiu, bakalářské studium

Key words

Curricula, study specialization, bachelors course

Úvod

Ve školním roce 1992/93 na PEF VŠZ se dále rozvíjela pedagogická činnost ve smyslu nových změn ve společnosti. Byl zpracován projekt nového bakalářského studia Podnikání a administrativa. Byly inovovány stávající studijní programy oboru PaE a Informatika a také byly realizovány změny ve studijním řádu PEF, týkající se možných specializací v závěru studia.

Bakalářské studium

V lednu 1993 byl připraven projekt na zřízení bakalářského studia Podnikání a administrativa. Návrh po projednání a schválení VR PEF a akademickým senátem PEF byl zveřejněn a v červnu 1993 při přijímacím řízení bylo vybráno prvních 60 studentů.

Profil absolventa

Studenti bakalářského oboru "Podnikání a administrativa" jsou připravováni pro taková zaměstnání a podnikatelské činnosti, ve kterých je třeba mít určité znalosti ze základních disciplin s obecnými univerzitními prvky. Současně musí absolvent získat určité hlubší vědomosti, které jsou potřebné pro správu a vedení menších podniků.

Lze předpokládat, že absolventi budou mít především dobrou výchozí pozici pro řízení a správu rodinných farem, samostatných zpracovatelských provozů a menších distribučních - obchodních jednotek.

Obsah studia

Studium je rozvrženo do tří let. V prvním ročníku převládají předměty obecného základu (matematika pro ekonomy, informatika, cizí jazyk), tím jsou vytvářeny předpoklady pro zvládnutí odborných ekonomických a manažerských disciplin. Ve třetím ročníku jsou zařazeny především odborné předměty specializačního charakteru. Rozsah volitelných předmětů se od prvního k vyšším ročníkům postupně zvyšuje. Studenti si mohou vybírat jak předměty povinně volitelné, tak předměty zcela volitelné.

Podíl jednotlivých skupin předmětů dle ročníků (v %):

Skupina předmětů I.r. II.r. III.r. Za 3 roky

Povinné 92 54 0 48.6

Povinně volitelné 0 15 47 20.7

Volitelné VŠZ 0 19 38 19.0

Praxe 8 12 0 6.7

Závěrečný projekt 15 5.0

Celkem 100 100 100 100.0

Zásady organizace studia

Přijímací zkoušky se konají z matematiky a cizího jazyka.

Studium je hodnoceno kreditním způsobem. Student si samostatně určuje svůj studijní plán tak, aby vyhověl podmínkám postupu do vyššího ročníku i požadavkům na složení bakalářské zkoušky. Určujícím kritériem pro absolvování každého ročníku a celého studia je dosažení nejméně předepsaného počtu bodů. Body (kredity) student získává zejména za úspěšné absolvování semestrálních předmětů (zápočet, zkouška).

Celkový minimální počet dílčích zkoušek je stanoven na 22. V prvním ročníku 9, v druhém 7 a ve třetím 6. Volitelné předměty z nabídky VŠZ budou ukončovány zápočty.

Bakalářská zkouška se vykonává ze dvou *povinných komplexních předmětů* Ekonomika a Management a obhajoby projektu na zadané praktické téma. Absolvent studia získá titul bakalář ("Bc").

Inovace v inženýrském studiu

Studium na provozně ekonomické fakultě postupně přechází na nové formy. Studijní plány oboru PaE nyní obsahují pouze 57% povinných předmětů. Ostatní předměty jsou buď povinně volitelné nebo jen volitelné.

Celkový rozsah výuky není omezen, ale pro postup do vyššího ročníku student musí absolvovat vždy určitý počet zkoušek a zápočtů. Údaje uvedené v následující tabulce jsou od roku 1993/94 závazné pro všechny ročníky.

Minimální počet zkoušek a zápočtů:

I.r. II.r III.r. IV.r. Vr. Celkem

Povinné zkoušky 10 9 9 4 4 36

Zkoušky volitelné 0 1 1 4 3 9

Pov. zápočty 2 2 1 0 0 5

Zápočty vol. 0 3 4 4 2 13

Výběrem předmětů, především ve čtvrtém a pátém ročníku si student dotváří vlastní odbornou specializaci.

Inženýrské studium na oboru PaE se dělí na dva stupně:

A) první tři ročníky, kdy studium je víceméně povinné. Studijní programy obsahují 80% povinných předmětů. Studium se ukončuje první státní zkouškou.

B) specializační část zahrnuje IV. a V ročník. Studijní programy obsahují jak některé povinné předměty, tak umožňují studentům si zvolit předměty dle vlastního výběru. Studium je ukončováno státní závěrečnou zkouškou. Státní závěrečná zkouška sestává z obhajoby diplomové práce a komplexní zkoušky ze 4 předmětů. Dva předměty jsou povinné, a to **Ekonomika, Management a marketing**.

Další dva předměty jsou volitelné, přičemž minimálně jeden musí být vybrán z nabídky předmětů PEF.

V každém semestru musí student absolvovat minimálně jeden předmět z okruhu komplexního předmětu SZZ Ekonomika a jeden z okruhu Management a marketing. Pro ostatní předměty SZZ katedry mohou určit jeden povinný předmět ve čtvrtém ročníku a jeden předmět v pátém ročníku. Student si musí zapsat dva volitelné předměty SZZ nejpozději před zahájením posledního semestru.

Tento systém byl již realizován v uplynulém školním roce a volitelnost ve dvou předmětech SZZ je hodnocena pozitivně. Úroveň znalostí ve volitelných předmětech, jako např. v předmětu *Právní úprava podnikání* byla velmi dobrá.

Celkový zájem o jednotlivé předměty SZZ v roce 1993 dokládá následující tabulka:

Živočišná výroba 108

Právní úprava podnikání 81

Obchod a finance 65

Rostlinná výroba 50

Statistika 30

Informatika a její aplikace 26

Ekonomicko-mat. metody 2

Tímto návrhem se podstatně zvyšuje možnost v individuální specializaci studenta. Místo původně čtyř navrhovaných specializací ve 4. a 5. ročníku (Management APK, Ekonomika APK, Obchod a finance APK a Regionální projektování v APK) se vytváří prostor pro více než 20 dílčích specializací. Systém povinně volitelných předmětů pro SZZ lze snadno doplnit, a to jak v závislosti na nabídce kateder, tak dle poptávky studentů.

Volba a zápis volitelných předmětů

S tím jak se zvyšuje počet volitelných předmětů, tak rostou i nároky na správné organizování zápisu studentů na jednotlivé předměty. Tento proces probíhá ve dvou fázích, a to v přihlášení studentů na volitelné předměty (konec LS) a v následném upřesnění některých přihlášek (v I. týdnu ZS).

Na základě nabídky předmětů pro příští školní rok si studenti koncem LS vyplní přihlášku na volitelné předměty. Přihlášky se zpracují na počítači a vyhlásí se tři skupiny předmětů:

- neotevřené předměty, méně jak 6 přihlášek,
- otevřené předměty, na které bude možno se dodatečně přihlásit (6 až 14 přihlášek)
- otevřené předměty s uzavřeným počtem studentů.

Nabídka pro školní rok 1993/94 obsahovala celkem 91 předmět, z toho 50 z PEF. Výsledky první fáze ukazují, že studenti si vybírají především předměty, které jsou blízké jejich hlavnímu zaměření. Z nabídky PEF bylo otevřeno 37 předmětů, tj. 74%. Z nabídky ostatních fakult jen 12 předmětů, což činí 29%. Při součtu jednotlivých přihlášek je zájem o předměty z PEF ještě výraznější: a dosahuje 87% z celkového počtu přihlášek na otevřené volitelné předměty.

Z celkového přehledu přihlášek vyplývá, že největší zájem je o tyto předměty:

1. Právní úprava podnikání 158
2. Asertivita 133
3. Účetnictví pro podnikatele 130
4. Bankovníctví 103
5. Daňová soustava (KZE) 101
6. Informatika pro manažery I. 98
7. Daňová soustava (KOF) 91
8. Obchodní nauka II. 88
9. Cizí jazyk 82
10. Velké evropské a ostatní světové právní systémy 79

Výše uvedený postup není samozřejmě bez problémů. V každém případě je třeba, aby nabídka předmětů byla studentům předána včas (nejpozději do konce dubna) a aby maximum studentů se závazně přihlásilo v první fázi.

Na oboru Informatika byl od školního roku 1992/93 zaveden kreditní systém studia. Nový systém studia přináší vyšší volnost mezi ročníky. Tato míra volnosti není vždy správně interpretována a v některých, převážně přechodových ročnících vznikají pak určité těžkosti. Lze říci, že zkušenosti s kreditním systémem i na tomto malém oboru (průměrný počet studentů v ročníku je 35) jsou rozporuplné. Některé ročníky jsou spokojeny, jiné méně a akademická obec tomuto systému příliš "nerozumí".

Závěr

Studium na fakultě dává větší možnosti pro individuální specializaci, a to jak v bakalářském, tak v inženýrském studiu.

Určitým problémem pro celou akademickou obec je poznání praktického tržního mechanismu.

Stále je třeba se zamýšlet nad řešením těchto otázek:

- jak připravit nabídku předmětů (pedagogové)
- které předměty si vybrat, podle čeho vybírat? (studenti)
- jak stanovit nejvhodnější pravidla (akademický senát).

Literatura

1. Studijní program oboru Provoz a ekonomika. PEF VŠZ 1993. 147 s.